

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja: Kraków, ul. Dunajewskiego 7.
Telefon 2502. — P. K. O. Nr 140.011.

8 Mk

Biuro miastowe administracji: ul. Karmelicka L. 16 (front).
Telefon: Nr 2086.

Prenumerata w Krakowie wynosi: miesięcznie z odnośzeniem do domu **Marek 210.** — Zamiejscowa **Marek 240.** — Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz nonparelowy w zwykłych ogłoszeniach Marek 15. — Układ tabelaryczny Marek 20. — Drobne od wyrazu Mk 5. — Matrymonialne i korespondencja prywatna Mk 7. — Nadesłane Mk 35. — Nekrologi Mk 20. — Komunikaty po kronice Mk 45. — Głosy publiczne i dział ekonom. Mk 50. — Na pierwszej stronie Mk 60.

Ogłoszenia zamiejscowe: Ogłoszenia zwykłe Mk 20. — Nadesłane Mk 45. — Komunikaty po kronice Mk 55. — Na pierwszej stronie Mk 75.

Załączniki przyjmuje się wedle umowy. — Wszelkie komunikaty należy nadsyłać **wprost** do Administracji „Gonia Krakowskiego”. — Komunikatów przesłanych Redakcyi uwzględniać się **nie będą**

Nr. 186. — Rok IV.

Kraków, wtorek 12 lipca 1921.

Redaktor naczelny: Józef Rączkowski.

Niemcy przygotowują nową akcję zbrojną na Górnym Śląsku.

Sosnowiec. (tel. F.) Donoszą, że na Górnym Śląsku Niemcy gromadzą artylerję i amunicję dla przygotowywanej się akcji zbrojnej, skierowanej przeciw wojskom koalicyjnym i ludności polskiej. Coż na to komisya aliancka dla rozbrojenia Niemców, urzędująca w Berlinie?

Niemieckie wojska dla oswobodzenia Górnego Śląska.

Sosnowiec. (tel. F.) Przybywający z Wrocławia opowiadają, że organizuje się tam armia, składająca się z byłych Ogeschowców i Selbstschutzu pod nazwą „wojsk dla oswobodzenia Górnego Śląska dla ojczyzny niemieckiej”.

„Selbstschutz” dalej prowokuje.

Katowice. (tel. F.) Ludzie, którzy byli w Selbstschutzu po powrocie do rodzinnych wsi i miast noszą nadal oznaki Selbstschutzu i tem prowokują ludność polską, która zupełnie lojalnie wypełniła

wszystkie polecenia komisji międzysojuszniczej. Dawniejsi członkowie wojsk powstańczych żadnych odznak nie noszą. Niemcy przygotowują podłoże do niesnasek.

Spokój w Tarnowskich Górach.

Sosnowiec. (Telef. F.) Wszystkie zaostżenia stanu oblężenia w Tarnowskich Górach zostały przez komendanta wojsk koalicyjnych w Tarowskich Górach, pułk. Tonasa specjalnem rozporządzeniem cofnięte. Wolno obecnie chodzić do godziny 10 wieczór (naturalnie z legitymacją osobistą). Koncerty również są dozwolone za zezwoleniem angielskiej policji wojskowej. Odbywanie politycznych zebrań nadal jest zakazane.

Kontrola ruchu ulicznego w Bytomiu.

Bytom. (E. E.) Patrole francuskie dokonują w dalszym ciągu ścisłej kontroli ruchu ulicznego. W nocy z piątku na sobotę aresztowano większą ilość osób nieposiadających legitymacyj.

Prowokujące przemówienie kanclerza Wirtha.

„Niemcy nie straciły jeszcze Górnego Śląska”.

Warszawa (Telefonem). Pisma podają wyczerpujące szczegóły przemówienia kanclerza niemieckiego Dra Wirtha w sprawie G. Śląska, który po podkreśleniu, że środki przymusowe stosowane przeciw Niemcom są największym głupstwem w Europie, zauważył w sprawie górnośląskiej, że Niemcy nie straciły jeszcze Śląska, przeciwnie chce on wobec całego świata oświadczyć, że Niemcy mają słusne prawo do tego kraju(?) a to w myśl zasad samostanowienia. Jeżeli dyktatorzy górnośląscy udowodnią coś, to chyba tylko to, że nie umieją zarządzać krajem niemieckim. Czy ludność polska — mówi Wirth — miała powód uzalać się na takie wypadki, jakie w ostatnich kilku tygodniach się zdarzają. Musimy żądać aby zbrodniarzy górnośląscy nie mieli możności gnębić naszych braci i zabijać ich, jak wściekłe psy. Niemcy nie mogą losów Górnego Śląska, położonego w sercu Europy rozstrzygać siłą i nikt nie może postanowić, abyśmy wraz z naszymi braćmi pozwolili sobie uciąć głowę. Przed kilku dniami jeszcze, kiedy wrzała walka, rozmawiałem z postem francuskim w

Berlinie, a kiedy zwróciłem mu uwagę na Górny Śląsk, oświadczył, że stanowisko Francji na wypadek wystąpienia Reichswehry przeciwko powstańcom polskim nie może być dwuznaczne. Kanclerz Rzeszy zakończył następującymi słowami: Górnoślązacy oświadczyli się przy plebiscycie przeważającą większością za Niemcami, nikt nie może zmusić narodu, aby przeszedł do porządku dziennego nad plebiscytem. Kto narusza prawo samostanowienia, ten rzuca zarzewie nowej wielkiej europejskiej burzy, grożącej kulturze i cywilizacji.

Niezmiennione stanowisko Włoch w sprawie Górnego Śląska.

Parż. (E. E.) W tutejszych kołach politycznych panuje przekonanie, że nowy gabinet włoski w sprawie górnośląskiej zachowa stanowisko swego poprzednika, zmierzające do ułatwienia tej sprawy w drodze pokojowej. Stanowisko Anglii w tej kwestyi pozostaje nadal niezmiennie nieprzejednane.

Znieważenie posłów polskich w konstytuancie kowieńskiej.

Ryga. (E. E.) Posiedzenie konstytuancy kowieńskiej dnia 6 lipca miało bardzo burzliwy przebieg. Gdy Galwanukis odczytał memoriał jaki polska frakcja konstytuancy wniosła do

Ligi narodów posłowie litewscy rzucili się na członków frakcyi polskiej i poturbowali ich silnie a szczególnie posła dr Galewskiego. Wprawdzie prezes konstytuancy wydalil kilku posłów litewskich ci jednak odgrzali się w dalszym ciągu posłom frakcyi polskiej. W dniach

najbliższych minister spraw zagranicznych odpowie konstytuancie na memoriał posłów polskich.

Zarządzenia antypolskie władz łotewskich.

Ryga. (E. E.) Władze łotewskie dnia 6-go lipca zabrały z ochronki polskiej w Rydze 42 dzieci i pod pozorem, że są pochodzenia niepolskiego umieściły je w ochronce łotewskiej. Posel polski w Rydze powziął energiczne kroki celem zwrotu dzieci ochronce polskiej.

Rozejm irlandzko-angielski.

Warszawa. (Tel.) Według ostatnich informacji z Londynu, obrady unionistów i sinfeinistów zostały uwięzione pomyslnym rezultatem. Misya generała Smutsa powiodła się więc. Uchwalono mianowicie zawrzeć rozejm, oraz wziąć udział w konferencji londyńskiej, celem pertraktowania z rządem angielskim. We wręczonym de Valerze przez lorda Middletona liście Lloyda Georgea powiedziane jest, że układów nie będzie można prowadzić, dopóki będzie trwała nieprzyjazna akcja, gdyż to zamąca atmosferę i utrudnia nadzwyczaj zawarcie pokoju. Konferencya oznaczyła jako początek rozejmu poniedziałek godzinę 12, stawiając jednak za warunek, że wojska angielskie obowiązują się do szanowania rozejmu. Rząd angielski ogłosił dzisiaj komunikat, w którym zawiadamia, że rozkaz taki został wydany.

Konflikt między Lloydem Georgem a lordem Cecillem.

Londyn. (E. E.) Między Lloydem Georgem a lordem Cecillem przyszło wczoraj w Izbie gmin do ostrego konfliktu. Lord Cecil w mowie o strajku górników oświadczył, że premier skierował pod adresem górników niezasadnione zarzuty. Lloyd George widocznie tem zrytowany, zażądał od Cecila cofnięcia tego twierdzenia, na co lord Cecil nie zgodził się. W Izbie gmin zapanowało z powodu tego wzburzenie.

O ukaranie zbrodniarzy wojennych.

Bruksela. (PAT) Wied. Biuro Kor. Belgijski minister spraw zagranicznych Jaspas oświadczył w senacie, że na podstawie artykułu 228 traktatu wersalskiego sądy krajów koalicyjnych miałyby prawo zasądzić winowajców wojennych niemieckich In cotumatiam. Jaspas zaznaczył, że zastrzega sobie imieniem Belgii na podstawie traktatów pokojowych wszystkie prawa. Prawa te pozwalają aliantom domagać się wydania przestępców wojennych.

Belgia odwołuje swoją delegację z Lipska.

Gdańsk. (PAT). Z Brukseli donoszą, że Belgia zawiadomiła Francję, że odwołuje swolą delegację wysłaną do Lipska na toczący się tam proces o zbrodnie wojenne.

Wprowadzenie czasu środkowo europejskiego.

Warszawa. (Tel.) Wedle wiadomości z kół kolejowych ministerstwo kolei postanowiło zażądać wprowadzenia czasu środkowo europejskiego dla ułatwienia rachuby czasu w stosunkach kolejowych z zagranicą.

Kawalerowie orderu „Białego Orła”.

Warszawa. (Tel.) Aczkolwiek urzędowo nieogłoszono jeszcze nominacyi pierwszych dziesięciu kawalerów orderu Białego Orła (biskup Dalbor, Paderewski, Trampczyński, Witos, prof. Balcer, Morawski, biskup Łoziński. Antoni Osuchowski, generał Haller, generał Zieliński) to jednak sprawa ta jest już załatwiona i w srodę dnia 19 b. m. mają się zebrać pierwsi odznaczeni celem wyboru z pośród siebie kapituły złożonej z pięciu członków i 2 zastępców.

Marka polska na giełdzie gdańskiej.

Gdańsk. (Tel.) Marka polska notowała w sobotę 4:30 do 4:35, przekazy na Warsyawę 4:15 do 4:20.

Dziennikarze nadbałtyccy w Gdańsku.

Gdańsk. (PAT) Przybyła tu wycieczka dziennikarzy nadbałtyckich. Dziennikarze nadbałtyccy są dziś gośćmi senatu gdańskiego i dziennikarzy gdańskich, jutro zaś i w poniedziałek będą gośćmi generalnego komisaryatu Rzeczypospolitej polskiej. Jutro udadzą się dziennikarze ci na wojenny okręcie „Komendant Piłsudski” do Pucka i Gdyni, gdzie zwiędzą budujące się urządzenia portowe. We wtorek rano dziennikarze nadbałtyccy opuszczą Gdańsk.

NADESŁANE.

Ostrzeżenie.

Doszło do naszej wiadomości, że na rynku tutejszym niektórzy agenci skupują waluty zagraniczne, utrzymując, że czynią to z polecenia Ministerstwa Skarbu, względnie Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Oświadczamy niniejszem, że twierdzenie to pozbawione jest wszelkiej podstawy, ponieważ ani Ministerstwo Skarbu, ani Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa nie udzielały żadnym agentom tego rodzaju poleceń.

Podając o tym do wiadomości publicznej, nadmieniamy zarazem, że o ile będą skonstatowane tego rodzaju fakty, niesumienne agenci będą pociągani do odpowiedzialności sądowej.

Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa Oddział w Krakowie.

Okazja! Biżuterje, przedmioty antyczne, obrazy oryginalne i perskie dywany kupuje i przyjmuje do komisowej sprzedaży

Maksymiljan Rübner Rynek główny 11. 4084

Chwila bieżąca.**Kalendarzyk:**

Piusa I.
Wschód słońca: 5:02
Zachód słońca: 9:8
Długość dnia: 16'6

Poniedziałek
11
Lipca

TEATR „BAGATELA“.

Poniedziałek: »Koteczka«
Wtorek: »Koteczka«

TEATR Powszechny.

Poniedziałek: »Faworyt«
Wtorek: »Boccaccio«
Środa: »Wesele Fonsia«
Czwartek: »Faworyt«
Piątek: »Boccaccio«
Sobota: »Nasi najserdeczniejsi«
Niedziela popoł.: »Królowa przedmieścia«
wieczór: »Nasi najserdeczniejsi«

OPERETKA W NOWOSCIACH.

Poniedziałek: »Wróg kobiet«
Wtorek: Teatr zamknięty
Środa: »Krysia leśniczanka«

KABARET W „ODRODZENIU“

(ul. Sławkowska 30).

Zupełnie nowy program. Joty z nowymi imitacjami La bella Larissa (tancerka w mgłach) oraz cały szereg pierwszorzędnych sił kabaretu.

Reorganizacja propagandy komunistycznej.

Paryz. (PAT) (Havas). Donoszą tu z Rygi, że jest tam oczekiwane przybycie z Moskwy znanego komunisty francuskiego Jakóba Sadoula. Udać się on do Niemiec i Czechosłowacji ze specjalną misją reorganizacji w obu tych krajach służby propagandy komunistycznej, która według opinii rządu moskiewskiego prowadzona jest tam w sposób niewystarczający.

Płace akordowe i premie dla robotników Sowdepil.

W dniu 7 kwietnia br. Rada komisarzy ludowych wydała dwa dekrety w sprawie wynagrodzenia robotników zajętych w fabrykach i zakładach przemysłowych w Sowdepil. Dekrety te znajdują się w ścisłym związku z wprowadzonym w Rosji w pewnym stopniu wolnym handlem produktami rolnymi i mają na celu umożliwienie robotnikom korzystania z handlu zamiennego na te produkty.

Jeden z tych dekretów mówi o nowej regulacji plac robotniczych, a drugi o ustaleniu i podziale między robotników premii w naturze z wyprodukowanych fabrykatów w celu dania możliwości robotnikom wymiany ich na produkty rolne.

Pierwszy z tych dekretów znosi zakaz nierównego wynagrodzenia robotników i dozwala zarządowi zakładów przemysłowych wprowadzać w porozumieniu ze Związkami robotników płacę na akord. Drugi zarządza, że oprócz płacy pieniężnej, którą pobierają robotnicy, przy każdym przedsiębiorstwie ma być stworzony dla robotników na premie zapas z produktów fabrycznych, wytwarzanych przez przedsiębiorstwo. Fabrykaty przeznaczone na premie, podlegają przekazaniu kooperatywnemu Związkowi robotników, który będzie wydzielał te fabrykaty robotnikom w ilości odpowiadającej wydajności ich pracy i indywidualnej zdolności do pracy, w naturze lub w postaci towarów, otrzymanych w zamian za wyprodukowane fabrykaty.

Ze względu, że w fabrykach, wyrabiających przedmioty powszechnego użytku, jest zajętych tylko 900.000 robotników, a w fabrykach amunicji i broni oraz transporcie około 2 i pół miliona, jednocześnie zostało zarządzane urządzenie ogólnopństwowego zapasu fabrykatów, nadających się do handlu zamiennego w celu równomiernego podziału takowego między wszystkie fabryki.

Dla ułatwienia robotnikom zrealizowania otrzymywanych premii z fabry-

KUPIĘ znaczna ilość DESEK ŚWIERKOWYCH

Oferty dla „Spółki Akcyjnej“ puzyjmuje Tow. Akc.
„Reklama Polska“ Warszawa, Jasna 10.

O los ofiar wojny.**Wiec Inwalidów wojennych, wdów i sierót po poległych.**

(T) W dniu 10 lipca br. o godz. 10 rano w ujeżdżalni przy ul. Zwierzynieckiej odbył się wiec przy udziale 2400 zgromadzonych inwalidów i rodzin poległych.

Niestety, żaden z zaproszonych reprezentantów Sejmu i Władz, nie zjawił się, okazując w ten sposób brak zainteresowania dla nieszczęśliwych ofiar wojny.

Wiec zagal przewodził Związek Inwalidów w Krakowie Maksymilian Kwiatek, którego urano również przewodniczącym wiecu — poczem na resztę członków przyjął powołano inw. Jana Babraję i Bolesława Koluszkę.

Następnie zabrał głos inw. Peller, który w obszernym i rzeczowym referacie wyłuszczył braki w ustawie o zaopatrzeniu, a następnie zaatakował nieobecnych a zaproszonych przedstawicieli Inwalidów Dr Leuchter wykazał błędne ujęcie podmiotu, a następnie zaatakował nieobecnych sprzeciwia zasadam prawniczym, poczem zabrał głos inw. Widliński, zaznaczając, iż inwalidzi dzięki tylko swej organizacji osiągnęli uchwalenie przez Sejm ustawy inwalidzkiej. W toku dalszych wywodów mówca domaga się dopuszczenia do inw. komisji kwalifikacyjnej fachowców z głosem decydującym, przy przyznawaniu inwalidom niezdolności zawodowej i zwraca uwagę na planowe obciążenie procentu niezdolności zawodowej.

Inw. Dacków przypomina zebranyim iż tylko na własnych siłach polegać mogą, społeczeństwo bowiem zdaje się nie rozumieć żądań ofiar wojny, jakimi są wia-

katów w drodze handlu zamiennego na produkty rolne rozszerzono możliwość korzystania z urlopów oraz dozwolone zostały podróże do miejsc rodzinnych na wieś. W miastach zaś z powrotem zostały otwarte rynki, bazy i sklepy, a handel jest dozwolonym od 8 rano do 8 wieczór.

W ten sposób rząd sowiecki usiłuje nawiązać łączność między komunistycznymi a indywidualistycznymi zasadami gospodarstwa społecznego. Kolałsalny aparat przymusowej reglamentacji i organizacji życia ekonomicznego zawodzi i Sowdepil powoli nawraca do dawnych zasad ekonomicznych, które usiłowała obalić.

Zmiana wojsk okupacyjnych.

Katowice. (Telef. F.) Z kół międzysojuszniczej komisji, przebywającej w Opolu dowiadują się, jak zresztą donosi „Kattowitzer Zeitung“ o mających nastąpić zmianach francuskich i włoskich wojsk okupacyjnych. Obecnie na Górnym Śląsku znajdują się batalion 45-tej dywizji francuskiej, której dowódcą jest znany gen. Gravier, ma odejść do Francji. Na jej miejsce ma przyjść znajdująca się nad Renem dwizya piechoty z rocznika 1920.

Następca cesarza Karola.

Berlin. (Tel. wi). Bydapeszteński korespondent „Vossische Zeitung“ donosi, że otoczenie węgierskiego naczelnika państwa Hortyego przyszło do przekonania o niemożliwości powrotu ekscesora rza Karola do Węgier. Według ułożonego już planu ma arcyksiążę Albrecht syn arcyksięcia Fryderyka poślubić córkę Hortyego i w wolnym wyborze otrzyma koronę św. Szczepana.

ka. Mleko skondensowane nie cukrzozne 3228 za skrzynkę ze składu Wiedeń. Mleko skondensowane Nestle 3204, smalec 205 kor. za kg. margaryna zagraniczna 205 za kg., margaryna krajowa 195 za kg. Korzenie 185 kor., z clem ze składu Wiedeń. Kmin 68 kor. z clem ze składu Wiedeń.

(T) Czuly narzeczony. Wczoraj popołudniu zgłosiła się na stację Pogotowia ratunkowego 25-letnia Anna Somala, służąca, zamieszkała przy ul. Wolskiej l. 18, którą narzeczony w sprzeczce pobił dotkliwie po głowie i twarzy, zadając dosyć ciężkie okaleczenia.

(T) Gdy się ma męża pijaka. Pogotowie ratunkowe opatrzyło wczoraj 49-letnią Annę Jarput, którą jeden z kolegów hulanki jej męża poczęstował silnie kiejem w głowę, w chwili gdy chciała wyprowadzić męża z szynku, gdzie się zapijał.

(T) Pokąsani przez psy. Pogotowie ratunkowe interweniowało wczoraj w kilku wypadkach pokąsania przez psy. Pokąsani odstawieni zostali do zakładu Dra Bujwida, gdzie stwierdzonem będzie, czy psy te były wściekłe. W każdym razie zwrócić należy uwagę, że w ostatnich czasach wścieklizna szerzy się wśród psów w sposób zatrważający.

Z szerokiego świata.

(I) 500 tysięcy dolarów za występy gościnne. W gazetach londyńskich czytamy: Tegorocznej jesieni urządzi się wielką ekspedycję najulubieńszych artystek angielskich teatrów „Varietes“; tudzież najpiękniejszych chórzystek do Ameryki. Wiceprezydent transkandyjskiego trustu teatralnego Drisell zawarł już układ z teatrami londyńskimi, który osiągnął rekord pod względem wysokości honoraryjów w historii „Music-hallów“. Kontrakt ów opiewa na sumę 500 tysięcy dolarów lub 100 tysięcy funtów szterlingów. Artyści londyńscy z ochotą opuszczają Anglię, przeżywającą jak wiadomo, ciężki okres teatralny, Ameryka zaś z radością powita gości, odczuwając żywe zapotrzebowanie zabawnych revues i mało ubranych chórzystek.

(I) Niebezpieczne skutki samobójstwa. Na wiedeńskim cmentarzu na ławce przy bramie wchodowej, pewien młodzieniec targnął się na życie wystrzałem z rewolweru. Kula przebiła samobójcy głowę na wylot poczem aderzyła o okno stojącego obok budynku administracyjnego, rozbiła dwie szyby, następnie zaś utkwiliła w aparacie telegraficznym. Urzędnik pełniący służbę przy aparacie został ranny w rękę. Przywołane do samobójcy pogotowie ratunkowe skonstatowało już tylko śmierć.

(t) Podwyższenie nagród Nobla. Aby wyrównać różnice, wynikające z ciągłego spadku pieniędzy, postanowiła szwedzka akademja fundacji Nobla przeznaczyć półtora miliona koron na podwyższenie nagród Nobla.

(I) Rząd sowiecki przyzywa rosyjskich aktorów do powrotu. Prezydium wszechrosyjskiego centralnego komitetu rewolucyjnego postanowiło wystać za granicę jednego z członków moskiewskiego teatru artystycznego, iżby przebywających obecnie za granicą członków owego teatru nakłonić do powrotu do Moskwy. Równocześnie komisariat ludowy zdrowia publicznego został upoważniony do pokrycia kosztów pobytu aktorów teatru artystycznego w jednym ze zdrojowisk kaukaskich. Gaża za trzy miesiące letnie ma być wypłacona artystom w ogólnej sumie sześćdziesięciu milionów rubli z góry.

Jest rzeczą bardzo wątpliwą, czy owe miliony „kuracyjne“ rzucane przez rząd sowiecki na przynętę odniosą pożądaną skutek.

(I) „Dochodowy foxtrot. Jak niesłychanie opłaca się komponowanie modnych tańców, dowodzi fakt, iż tzw. foxtrot-Salome przyniósł do tej pory jego kompozytorowi wiedeńcykowi Robertowi Stolzowi honorarium trzydziestu dwu milionów koron.

Fiasko Ligi narodów w walce z epidemiami.

Liga narodów już nie tylko na polu politycznym, lecz i humanitarnym wykazuje wielki brak zdolności życiowej. Zainicjowana pod egidą Ligi narodów zbiórka na rzecz walki z epidemiami, w rezultacie dała bardzo nikłe wyniki. Cały szereg krajów, który przyobiecwał początkowo dość znaczne sumy, w rezultacie ich niewypłacił. To też obecnie komisya do walki z epidemiami staje wobec konieczności zlikwidowania częściowego swych wielkich projektów i ograniczenia ich do norm znacznie szczuplejszych. Członkowie misji, przebywający w Polsce, znajdują się ciągle wobec tego nawału trudności, których przewyciężenie przedstawia bardzo wiele kłopotu i nie daje gwarancji pomyślnego ich załatwienia.

Falszerstwa 500-koronówek czeskich.

(T) Donoszą z Popradu, iż aresztowano tam pewną panią, która dłuższy czas uprawiała przemykanie fałszywych not 500-koronowych czeskich z Węgier. Przy rewizji osobistej znaleziono w sukni tej pani zaszyte 50 sztuk, a w podręcznej walizce 150 sztuk tych not.

Pani ta jest żoną znanego grafika budapeszteńskiego, Breschnoyera. Sledztwo w Preszburgu ustaliło, że fałszywe noty pochodzą od irredentystycznej Ligi, która pozostaje pod kierownictwem profesora uniwersytetu Meszarosa.

Ceny towarów kolonialnych w Wiedniu.

(Tel). Ryż Sajdon I-a 51'75 koron, ryż nowego zbioru 60 kor., Tendencya zwyklowa z powodu zakazu wywozu z Indyi. Burma 55'75 kor. Burma-Siam 61'60, Sliwki bośniackie 86 kor skrzyn-

(1) Bilans teatrów paryskich. Według statystyki urzędowej paryskie teatry varietes, kinematografy i sale koncertowe przyniosły w roku 1920 ogólny dochód 219 i pół miliona franków, (w przeciwstawieniu do 23 i jedna czwarta mil. z r. 1915, 46 i pół mil. z r. 1916 i 63 milionów z r. 1917). Z ogólnej tej sumy przypada na teatry 87 milionów, na kina 69 milionów, na cyrki i lokale taneczne 26 milionów, na teatry varietes 20 milionów. Opera komiczna miała 8 milionów dochodu, Wielka Opera z górą 6 milionów fr, a wielkie Gaumont Kino-Palast 3 i pół miliona dochodu.

(1) List pasterski przeciw „Sokolowi“ w Jugosławii. Katolicy biskupi w Jugosławii wydali list pasterski, w którym wzywają rodziców katolickich, by nie zezwalali na to, iżby ich dzieci wychowywały się w antykatolickim duchu, nakładając do związków sokolich!

(1) Prawo wyborcze dla kobiet w Rumunii. Z Bukaresztu donoszą, iż senat rumuński przyjął projekt ustawy o wprowadzeniu prawa wyborczego dla kobiet.

(1) Międzynarodowy szampionat psów policyjnych. Pierwszy międzynarodowy szampionat psów policyjnych rozegrał się przed kilku dniami w Joinville le Pont. Do konkursu stanęło 20 wspaniałych, świetnie wytresowanych psów, sprowadzonych specjalnie z Antwerpii, z Brukseli, z Liege, tudzież z prowincji francuskich. Amatorzy świata zwierzęcego rozkoszowali się widokiem najrozmaitszych ras, wykonywanych przez mądrych a wiernych stróżów ludzkiego bezpieczeństwa. Najdzielniejszymi w zawodach okazały się psy belgijskie. Zwycięzcą szampionatu wyszedł pies belgijski Rita de la Campine

Jubileusz kawy.

(m-m) W roku bieżącym przypada 250-letni jubileusz wprowadzenia do Europy kawy, która tak rychło stała się ulubionym napojem. Albowiem w 1671 r. pewien Ormianin, nazwiskiem Paschalis, założył pierwszą kawiarnię w Marsylii. Wprawdzie kawa była już dawniej znana w Europie, ale tylko jako lekarstwo, tak, że szersza jej konsumpcja datuje się dopiero od imprezy owego Ormianina. Próba powiodła się doskonale. W 1695 r. było już 200 kawiarni w Paryżu. W Wiedniu pierwszą kawiarnię otwarł Kuleczycki Polak, który oddał wielkie usługi przy odsieczy Wiednia, przedzierając się przez obóz turecki i w nagrodę za to otrzymał znaczną ilość kawy, jaką znaleziono w obozie Turków po ich ucieczce.

Do Polski zawitała kawa przy schyłku panowania Jana Sobieskiego, a rozpowszechniła się za czasów saskich. Z początku podawano ją tylko na dworze

królewskim lub po domach magnackich w minimalnej ilości, jako osobliwy egzotyczny przysmak. Konsumpcja kawy szybko jednak zyskiwała sobie prawo obywatelstwa w szerszych sferach szlacheckich, a nawet mieszczańskich. Elżbieta Drużbacka w swoim satyrycznym poemacie o rozwodach, przytacza już jako powód do rozwodu skargę pewnej damy: „kawy w moim domu nie znajdzie trzech ziarenek piwa mi z serem może zagrażać garnek“.

Pozyskała sobie także kawa rychło i wrogów, którzy występowali przeciwko jej użyciu, twierdząc, że „napój to niezdrowy, szczególnie dla niewiast, że krew i pleć psuje“. W pewnych krajach próbowano nawet zakazać używania kawy, lub ograniczać je przy pomocy osobnego wysokiego podatku.

O szkodliwości kawy panują zdania wiele podzielone. Charakterystyczną pod tym względem jest anegdotka z życia Aleksandra Dumas (ojca):

Do podeszłego już w wieku słynnego pisarza zaszedł pewnego razu jeden ze znajomych i zastał go przy filiżance wonnej czarnej kawy.

— Panie — woła gość — pan pija czarną kawę! Ależ to powolna trucizna!

— Istotnie, bardzo powolna — odparł Dumas — bo ja ją już pijam codziennie od 40 lat.

Tajemnica sześciu grobów.

(Kobiety, które zachowały swoją urodę przez tysiąc ośmset lat..)

(1) W odległości czterestu kilometrów na południe od Clermont-Ferrand we Francji, na terytorjum Marres de Veyre, jedno uderzenie łopaty wykryło cudowną tajemnicę: rzuciło niespodziewany snop światła na całe zaciszne życie wsi galicko-rzymskiej z pierwszego wieku naszej ery, na jej dorobek przemysłowy i rolniczy itd.

Jak się to stało? Oto ktoś kopiąc łopatą w ziemi, natrafił na deskę, która okazała się wiekiem trumny. Gdy trumnę tę otwarto, zdziwionym oczom widzów ukazała się niezwykle piękna kobieta, o długich pięknych warkoczach. Widzenie to trwało przez kilka minut tylko, bo oto nagle twarz tej kobiety rozsypała się w proch, a ciało, odziane w suknię z lekkiej wełny, rozsypało się również w okamgnieniu, rozwiło się niby puch mlecza. Pozostał tylko ubrany w szatę szkielet i rozmaite przedmioty, stanowiące żalobne „ruchomości“.

Młoda ta kobieta, może jakaś sławna piękność z zamierzchłych czasów spała tak w tej trumnie przez ośmnaście stuleci, w tym samym stanie, w

jakim ją pogrzebano, nietknięta biegiem nieubłaganego dla żywych czasu, zakonserwowana świetnie dzięki emanacyom gazu dwutlenku węgla, pochodzącego z pobliskich źródeł mineralnych.

Dokładne zbadanie znalezionych w trumnie przedmiotów stało się metryką wieku tej kobiety. Skoro wynikło z badań, iż osobliwa ta istota liczy tysiąc ośmset lat życia, zabrano się energicznie do przeszukiwania ziemi wokoło jej grobu.

Wykryto przytem pięć innych grobów; a to grób również młodej kobiety, blondynki, ubranej białą, obutej w cienkie skórzane buciczki. Drugi grób zawierał ciało kobiety nieco starszej, której fryzura ozdobiona była przyprawionym warkoczem; ponadto wykryto grób jeszcze innej kobiety, dalej dziewczynki i brodatego starca.

Interesujące niezwykle są znalezione w tych grobach przedmioty, jak współczesne monety, stanowiące datę danej chwili, dalej wazy, koszyki, artykuły toaletowe i zdobnicze, bielizna, ubrania, obuwie — wszystko, zda się, jakby wczoraj zrobione, aż do nadwiedzionych zaledwie owoców i zielonej jeszcze do tej pory gałązki bukszpanu!..

Cudowne to zjawisko wyjaśniają chemicy działaniem gazu, który cięższy od powietrza, wytłoczył powietrze z trumien i utrzymał dawne kształty ciała, zakonserwowawszy zarazem w stanie nienaruszonym wszystko to, co wraz z niemi zostało zagrzebane przed tysiącem ośmset laty.

Nigdy dotąd nie znaleziono rzeczy tak starożytnych w podobnym stanie konserwacji. Nieoceniona jest wartość rewelacji, jakie przyniosły studia fachowych znawców tkanin, obuwia, szkła, przedmiotów garncarskich i wszystkich skarbów, odkrytych w trumnach w Marres-de-Veyre. Na podstawie tych wyników można dziś dokładnie poznać dorobek przemysłowy tego zakątka Galii z pierwszego stulecia, tak jak z przyprawianych sztucznych warkoczy i z innych drobiazgów można wyprowadzić wniosek, iż kobiety ówej epoki, nawet kobiety z ludu, miały już w sobie sporą dozę kokieterii, która podobnie jak niewiastom dzisiejszym kazała im stroić się i przyozdabiać dla podbicia serc mężczyzn.

Tajemnicze zniknięcie miliardowej dziedziczki w Paryżu.

W Paryżu przed kilku dniami zniknęła w tajemniczy sposób z tamtejszej kliniki położniczej młoda żona angielskiego lotnika Chamberlain Bellaris. Pani Bellaris, której nazwisko panięskie brzmi

Quinn, jest wnuczką i jedyną spadkobierczynią fermiera w Teksas p. Woodsin of Jago, którego majątek obliczają na kilka miliardów. Dziesiątego maja pan Bellaris przywiózł żonę na klinikę, gdzie urodziła córkę. Chora przyjmowała kolejno odwiedziwy swego męża i swojej matki, stając się, aby dwoje tych ludzi nie zeszło się nigdy razem, Bellaris bowiem poślubił swą żonę wbrew woli jej matki.

Historia tego małżeństwa jest nieco kinowo-romantyczna, zupełnie jednak autentyczna. Bellaris jest znaną postacią „jonioseu'a“ na paryskim bruku. Żył on na wielką stopę, zamieszkiwał jeden z wielkich pałaców przy Polach Elizejskich kiedy poznał matkę i córkę, a prosiwszy o rękę tej ostatniej, otrzymał kosza. W owym czasie udało mu się uzyskać czterdzieści tysięcy franków od dwu wielkich przemysłowców paryskich, za którą to sumę wynajął wspaniały samolot. Wówczas udał się samochodem do jednej z restauracji, w której bawiła właśnie w tej chwili uroczą panią i z swą matką; wedle zawartej poprzednio umowy z dziewczyną uprowadził ją z lokalu i samolotem powiózł do Anglii, tam poślubił ją i już z żoną powrócił do Paryża.

Młoda para zakwaterowała się w pięknym pałacu przy Avenue Kleber, gdzie mieszkała aż do chwili w której pani Bellaris ze względu na swój stan przewieziona została na klinikę. Nawet krótki pierwszy okres małżeństwa nie był usłany różami dla młodej kobiety. Wesół pan lotnik miał przeróżne przyjaźni i prowadził życie bardzo wesołe. Jak opowiada jego szofer, miewał on dziwne zwyczaję, i tak naprzykład zabierał raz z sobą żonę na wycieczkę do jednej ze swych „amies“; a kiedy żona sprzeciwiała się braniu udziału w wesołej zabawie; musiała przez całą noc czekać w powozie przed domem na męża, który pojawił się dopiero nad ranem.

Dwudziestego czerwca o godzinie dziesiątej rano pani Bellaris, przebywająca na klinice, została wezwana nagle do telefonu, słyszano jak zawołała do aparatu kilka wyrazów angielskich, poczem oświadczyła, iż mąż wzięty ją, by natychmiast powróciła do domu. Zabrała zatem swe trzytygodniowe niemowlę, wsadła do auta, i odjechała. Nazajutrz rano przybył pan Bellaris na klinikę w celu odwiedzenia swojej żony i ze zdumieniem dowiedział się, że poprzedniego dnia jeszcze opuściła ona instytut położniczy.

Zadziwiającym jest fakt, iż pan Bellaris do tej pory nie zwrócił się do policji kryminalnej w celu zasięgnięcia jej pomocy, dla wyświecenia tajemniczego zniknięcia żony.

Cała ta sprawa budzi w Paryżu ogromną sensację.

Na polskim brzegu.

Polożenie, powstanie i zaludnienie półwyspu helskiego. — Działeże zeszłoroczne. — Port w Helu i kolej Puck-Hela

(Korespondencya wiadomości z „Gonia Krakowskiego“)

Półwysp helski przypomina kształtem profil zgrabnego karabinka myśliwskiego, w białym wylotem lufy w ląd stały. Na skraj kolby wyimaginowanego karabinka znajduje się osada Hel, w miejscu, gdzie osadzonym by był zamek wsie Bór (Danziger Heisternest) i Jastarnia (Putziger Heisternest) na niby lufie wsie rybackie Kuźnica i Chałupy.

Półwysp otula niby skrzydłem 33 km. długim dwie trzecie polskiego wybrzeża, chroni Puck, Gdynię, Oksywie i inne miasta.

Powstanie swe zawdzięcza soteraniu się prądu Wisły z siłami prądów morskich. Prąd Wisły zniósł tu piasek i żwir mazowiecki; zachodnio-wschodnie prądy Bałtyku zmieszają z nim zrywane części wybrzeża morskiego z okolic Różewia. W XVII szesnastym wieku był dzisiejszy półwysp szeregiem wysp, z których największa osadzona była w miejscu największej obecnej, bo 3 kilometrów szerokości półwyspu. Jest to historyczny argument za-

znaczony wyżej powolnego powstawania półwyspu.

Powierzchnia tegoż wznosi się przeciętnie bardzo mało nad poziom morza, mia nowicie od 1'5 do 2 metrów. Zrozumiałem jest że przy takim małym wzniesieniu terenu — gwałtowne wiatry północno-wschodnie rozbijają silne fale po półwyspie i przerywają go, na skutek czego przelewa się Bałtyk do wiku puckiego zawartego między lądem stałym a półwyspem. Przelewające się do wiku wody Bałtyku znoszą z sobą piasek. By uniknąć zamulenia zatoki gdańskiej baczyl pilnie rząd niemiecki na umocnienie zagrożonych przetrwaniem miejsc przez zakładanie sztucznych wydm. Do tego celu służyły zaplatane zapory, na których załamywał się wicher morski i na których roztrząsywał znoszony wraz z sobą piasek z morza. W taki sposób powstawał przez zaporami wał piaskowy, pod którym ginęły z czasem zapory. By uniknąć rozdmuchania wydm przez gwałtowne wiatry — zalesiono je. Utrzymanie takich lasów na niepewnym gruncie piaskowym wymagało olbrzymiego nakładu pieniędzy i pracy. Wkłady te były i są konieczne. Gdyby zabrakło lasów na półwyspie — wik pucki zamuliłby się zupełnie i uniemożliwiłby po nim żegluga statków.

Półwysp ma od strony Bałtyku brzeg gładki, względnie wysoki i chroniony sztucznymi a zalesionymi wydmi. Wybrzeże przeciwne, południowo-zachodnie zwraca się wyszarpanem w zygaki obliczem ku polskiemu pobrzeżu stałego lądu i ukazuje widoczne z tej strony wsie rybackie.

Gęstość zaludnienia półwyspu jest silniejszą niż Pomorza w ogólności. Na powierzchni 2635'79 ha (katarstwu pucki) mieszkało stale 2252 osób w r. 1905, co stanowiło 85 osób na km. kw. Stosunek ten nie uległ zmianie, ponieważ przyrost ludności był minimalny.

Mieszkańcy półwyspu zajmują się rybołówstwem i gdzieś tam tylko i to ubocznie uprawą roli. Jest jej zaledwie 13 ha, co jest 1/200 częścią powierzchni ogólnej. Gros półwyspu to ziemia, a raczej piasek nieurodzajny, który przynosi 2200 ha Pastwisk jest zaledwie 346 ha. Znaczny procent gruntu ornego i łąk przypada na Jastarnię — bo aż 250 ha — wobec czego ona tylko jedyną nie jest w całości skazaną na zarobkowanie rybołówstwem. Już w r. 1900 liczone w Jastarni 4 konie, 78 sztuk bydła, 43 owce, 5 kóz, 5 świń i 88 drzew owocowych.

Chałupy, Kuźnica, Jastarnia i Bór zamieszkałe są wyłącznie przez Kaszubów,

Polaków i katolików zarazem. Stanowią oni 3/4 zaludnienia półwyspu. Osada Hel jest zamieszkała przez Niemców i ewangelików. Miała ona ongi więcej niż dziś charakteru miasta; była też jako taka uznana w r. 1878 przez Krzyżaków, którzy w tym czasie położyli swą łapę na półwyspie. Jako miasto pozostawało ono w ścisłej łączności z Gdańskiem, który wykonywał nad nią tak za panowania Polski jak i później Prus — prawa zwierzchnie od r. 1454 do r. 1857. W r. 1872 pozabawiona praw miejskich skwalifikowana została jako gmina wiejska ze sołtysem na czele. Obecnie wywieszka na słupie wbitym u wejścia do osady głosi, że Hel jest miastem.

Wymienione wyżej wsie polskie oddalone są od siebie o 5 km. lub mniej, pod czas gdy oddalenie niemieckiej Heli od najbliższego gniazda polskich wsi Boru i Jastarni wynosi 15 km, co utrudniało wzajemne ich na siebie oddziaływanie, tembardziej, że miasto Hel rozwijało się w innych warunkach politycznych, popadając w coraz to większą zależność od Gdańska.

Ciąg dalszy nastąpi.

DROBNE OGŁOSZENIA

POSZUKUJE SIĘ administratora obeznanego z rachunkowością dla tygodnika. Reflektuje się na silnie obeznaną w tem dziale. Zgłoszenia z podaniem warunków do Admin. Gońca krak. pod „Administrator“.

DO KOMPOZYCJI malarzkiej poszukuję dwóch modelek o klasycznej budowie na przeciąg kilku tygodni letnich. Łaskawe zgłoszenia pod „Stomiany w dowielce“ do Adm. Gońca

INTELEKTUALNA WDO-
WA dystygnowana osoba, z akademickim wykształceniem, władająca językiem francuskim i rosyjskim szuka posady bony, guwernantki towarzyski lub jakiegokolwiek innej we Lwowie lub na wyjazd. Zgłoszenia do Administr. Gońca Krakowskiego dla J. S.

W DOWA, lat 26, brzydka ale majątna, wysłaby chętnie po raz wtóry zamiaz za człowieka inteligentnego niezależnego materialnie. Zgłoszenie pod „Business“ do Admin. Gońca pod „Geometra“.

Z DULECZNY Maryan, syn Józefa i Sabiny, urodzony w r. 1891 w Niepotomicach, zgubił kartę odroczenia, którą się unieważnia.

ADWOKAT przyjmie samodzielnego, rutynowanego konceptanta jako współnika za wskazanie miejscowości, nadającej się do utworzenia biura adwokackiego oraz wyszukanie tamże pomieszczenia. Zgłoszenia pod „K“ do Admin. „Gońca Krak.“

ASYSTENT geometra z praktyką, poszukuje posady. Zgłoszenia z podaniem warunków do Admin. Gońca ZA LOKAL SKLEPOWY
Z odami dwa piękne pokoje w kamienicy z komfortem. Listownie do Adm. „Gońca“ pod „Śródmieście“

DO SŁUŻBY wartowniczej poszukuje się kilkunastu zdrowych nieposzlakowanych dozorców z matką kacią. Zgłoszenia od 3-4 pop. Zakład Czuwania, Rynek g. 22, I. p. 4082

JADAC 8 b. m. kol. z Wiedzi do Krakowa, zgubiłem portfel zawierający kwotę Mp. 16:00 oraz dokumenta wojskowe na nazwisko Benjamin Wolf König, Wieliczka. Łaskawy znalazca pieniądze sobie zatrzyma a dokumenta zechce odesłać na powyższy adres. 4665

ZGUBIONE papiery wojskowe na nazwisko Gajewski Franciszek unieważnia się. 4674

DO KUMENTA wojskowe na nazwisko Gintel Ludwik, Kraków, Stradom 13 unieważnia się

ZGUBIONO papiery wojskowe na nazwisko Jan Pięczara, Wola Justowska. — Unieważnia się. 4657

W DOWA starsza, bezdzietna, emerytka, łagodna, charakter nieskazitelny, — wyjdzie za mąż za inteligentnego, uczciwego mężczyznę od 65 do 70 lat. Zgłoszenia: Anna Przemysł do Admin. Gońca Krakow.

ZGUBIŁEM papiery wojskowe na nazwisko sierżanta Gałszki Stanisława ze Stryszawy, p. Zywiec, które unieważniam. 4688

ZGUBIONE papiery wojskowe na nazwisko Prochwicz Wincenty, Czyżów unieważniają się. 4686

ZASTĘPCÓW i agentów we wszystkich miejscowościach zachodniej Małopolski i Śląska Cieszyńskiego, poszukuje dla działu ogniowego Towarzystwo Ubezpieczeń „Unia“ w Warszawie, Jeneralna Reprezentacja w Krakowie, Studencka 6. 4632

STUDENT SIEROTA (stracił rodziców w czasie wojny) z 6 kl. gimn. do zakuje jakiegokolwiek bądź zajęcia. Najchętniej na wyjazd jako korepetytor. Łaskawe zgłoszenia pod „Zygmunt“ do Admin. „Gońca“

BEZDZIECIE MAŁZEN-
STWO poszukuje dwa lub jeden pokój z kuchnią. Zgłoszenia pod T. M. do Admin. Gońca Krakow.

POSZUKUJĘ POKOJU kawalerskiego umeblowanego, ewentualnie z utrzymaniem w okolicy dworca kolejowego. Zgłoszenia listownie pod R. S. do Adm. Gońca z podaniem ceny.

PANIENKA, o ujętej powierzchowności, inteligentna, spokojnego ducha szuka człowieka indywidualnego w celach towarzyskich. Zgłoszenia do Admin. „Gońca“ pod „Gopiana“.

MŁODA, dystygnowana, przystojna pania poszukuje mężczyzny bardzo kulturalnego w celach towarzyskich. Zgłoszenia do Adm. „Gońca“ pod „Czarobrewa“.

Do wiadomości P. T. Gospodarzy i Kierowników Kółek rolniczych

Oryginalne szwedzkie wirówki DO ODTŁUSZCZANIA MLEKA

„BALTIK“ 4689

gumki i części zapasowe do nich, ponadto pługi, brony, sieczkarnie, młocarnie, parniki, żniwiarki, oleje i smary oraz wszelkie narzędzia rolnicze poleca z własnych składów

BIURO ROLNICZO-TECHNICZNE
Inż. ST. NAWAKOWSKIEGO

Spółka z ogranicz. odpowiedzialnością
Warszawa, ul. Kredytowa 1. 4.

Ważne dla PP. Piekarzy!

Cegłę ręcznie prasowaną zastępującą płyty piekarskie oraz do obmurowania pieców piekarskich sprzedaje w dowolnych ilościach

Biuro materiałów budowl.

Kraków, A. Potockiego 2.

Tel. 410.

Materiały budowlane

z ciosku z cementu są trwałe i tanie
Udoskonalone maszyny do wyrobów cementowych, dachówki, cegły, pustaków, rur, cembrowia itp. Sławkki i narzędzia dla straży ogólnych poleca: 4493

Fabryka maszyn RZEWUSKI i S-KA
Warszawa, ul. Ordynacka 7.

Gorzelnia koniaków T. z o. p. w Poznaniu

poszukuje

DYREKTORA

Reflektanci, mogący się wykazać odpowiednimi kwalifikacjami kupieckimi, oraz wiedzą fachową, zechcą nadesłać zgłoszenia na ręce prezesa Rady Nadzorczej, p. Bol. Kasprowicza w Gnieźnie. 4704

!!! Ważne dla stolarzy i meblarzy !!!

Do nabycia po cenach fabrycznych

forniery i dykty w różnych gatunkach

i przy wielkim wyborze w składzie przy ul. Szpitalnej 1, 7 — również skutecznia zamówienia wprost z fabryki firmy
MAKS GUSS Fabryka forniarów i dyktów w Warszawie.

Biuro przemysłu drzewnego

inż. HOLLENDER

ul. Szpitalna 1. 7.

Ważne dla Pań!
KREMY, MYDŁA I PUDRY

przeciw piegom — poleca 4692
Leserkiewicz Ska, Kraków, pl. Szczepański 2.

Sprzedaż dóbr.

560 mrg. w pow. średzkim
216 „ w pow. wrzesińskim
170 „ w pow. chodzieskim
140 „ w pow. szubińskim
132 „ w pow. obornickim
130 „ w pow. śremskim
113 „ w pow. obornickim
94 „ w pow. śremskim
90 „ w pow. wągrowieckim
76 „ w pow. zach.-poznańskim
75 „ w pow. międzychodzkiem
70 „ w pow. wschodn.-poznańskim
63 „ w pow. wschodn.-poznańskim
62 „ w pow. obornickim
57 „ w pow. średzkim
56 „ w pow. średzkim
56 „ w pow. wschodn.-poznańskim
52 „ w pow. śremskim
50 „ w pow. wolsztyńskim
38 „ w pow. międzychodzkiem
168 „ pod Poznaniem, w tem
138 „ stawu ryb., zaraz do sprzedania
112 „ dobrej ziemi z maszynami budynkami, 4 konie z maszynami 4702
14 szt. bydła, 16 świń, martwy inwentarz w komplecie, zaraz do sprzedania.

Wiadomość: sprzedania

A. Baumgartner & Maćkowiak
Poznań, Pl. Sapieżyński 2a.
DOM ROLNICZO-KOMISOWY.

ZIEMSKI BANK KREDYTOWY

ODDZIAŁ W KROSNI 4610

załatwia wszelkie czynności bankowe

Przeszło 300 gospodarstw

w różnej wielkości od 4, 40, 56, 60, 70, 74, 86, 95, 100, 105, 140, 150, 174, 180, 200, 240, 270, 325, 480, 560 mórg z żywym i martwym inwentarzem oraz budynkami gospodarczymi od zaraz do sprzedania. — Bliższych informacji udzieli

A. Baumgartner & Maćkowiak

Poznań, Plac Sapieżyński 2a.

DOM ROLNICZO-KOMISOWY.

JODORAD

Najsukuteczniejsza, naturalna, jedowa sól kąpielowa, przeciwko bólowi postrzałowym, reumatyzmowi, skropozle, chorobom krwi serca. Do nabycia w 5 kg, paczkach (10 kąpiel) we wszystkich aptekach i większych drogueryach lub w głównej składnicy

„JODORAD“

Tow. dla eksploatacji soli kąpielowych
Stanisławów, Batorego 5. (Małopolska)

Cena za paczkę 400 Mz.

Wysyłka za zaliczką, 4671

JODORAD